گزارش شهرآرا از راهکارهای افزایش درآمد پایدار در بودجه مدیریت شهری مشهد

پایدار در مسیر توسعه شهر

مرتضی محمدپور

گزارش خبری

اگر هر شهر را یک موجود زنده درنظر بگیریم، این موجود زنده برای بقای خود به منابع گوناگونی احتیاج دارد که از راهبردی‌ترین این منابع، منبع اقتصادی است. در این میان، نکته دارای اهمیت در زمینه تامین زیرساخت‌های اقتصادی شهرداری‌ها این است که منابع درآمدی پایدار شوند، به طوری که این درآمدها علاوه بر اینکه قابل اتکا و استمرارپذیر هستند، باید برای توسعه پایدار شهر نیز مزاحمتی ایجاد نکنند و همین خاطر جایگزینی درآمدهای ساختمانی و ناپایدار با انواع مختلف منابع درآمدی پایدار برای هر نظام مدیریت شهری، درهمه حال یک راهبرد اقتصادی کلان و مهم است. شهرآرا در این گزارش، ضمن گفت‌وگو با کارشناسان اقتصاد شهری، راهکارهای ایجاد منابع درآمدی پایدار در مشهدالرضا را بررسی می‌کند.

عکس: محمدحسن صلواتی | شهرآرا

سد قانونی دربرابر پایدارسازی درآمدها

اگرچه سهم شهرداری‌ها از عوارض ملی در ایران کمتر از ۲ درصد است، در برخی از کشورهای درحال توسعه، بیش از ۲۲ درصد از منابع عوارضی هر شهر به شهرداری‌ها اختصاص می‌یابد؛ زیرا سهم شهرداری‌ها از عوارض و درآمدهایی که دولت به صورت متمرکز از شهروندان دریافت می‌کند، نقش مهمی در استقلال اقتصادی کلان شهرها و ایجاد منابع درآمدی پایدار دارد. اهمیت این منبع درکشور ما به اندازه‌ای است که در طرح جامع، طرح تفصیلی، برنامه‌های پنج ساله اول و دوم شهرداری‌ها و حتی قانون شورای اسلامی، راهکارهایی برای کمک به شهرداری‌ها به منظور ایجاد منابع اقتصادی پایدار تعریف شده است. رئیس اداره درآمدهای پایدار شهرداری مشهد در این باره می‌گوید: بخشی از هدف گذاری مدیریت شهری مشهد برای افزایش درآمد پایدار از طریق اصلاح قوانین را مجلس و شورای اسلامی شهر پیگیری می‌کنند و بخشی نیز به اصلاح فرایندهای داخلی شهرداری مربوط است؛ به عنوان مثال دستیابی به ثبات اقتصادی در شرایط رکود، نیازمند مدیریت صحیح هزینه‌ها و اجتناب از تحمیل هزینه‌های غیرضروری به شهر است که یک فرایند داخلی است اما تدوین برنامه‌های عملیاتی با کمک سایر حوزه‌های دانشگاهی و صاحب نظران، درگرو تصویب زیرساخت‌های قانونی و حقوقی جدید است که باید از طریق نهادهای قانون گذار دنبال شود.

مهدی سربیشه‌ای می‌افزاید: البته در بخش بازنگری قوانین مرتبط با این حوزه، تاکنون برنامه ریزی‌ها با سرعت کافی پیش نرفته و حتی برای تصویب یک قانون، پرونده آن سال‌ها در مجلس شورای اسلامی درحال طرح و بررسی بوده است؛ به عنوان مثال، طرح قانون درآمدهای پایدار شهرداری‌ها، مصوب مجلس شورای اسلامی، مربوط به سال ۱۳۸۹ است و بدیهی است که اجرای قانونی که ۱۱ سال از تصویب آن می‌گذرد، برای کلان شهرهای مدرن کنونی دیگر کاملا بدون استفاده است.

شفافیت؛ شاه کلید افزایش درآمدهای پایدار

براساس مقاله محققان پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی که به نام «تامین درآمد پایدار، راهبرد بهبود مدیریت شهری و ارتقای بهره وری سازمانی» به چاپ رسیده است، بهترین راه برای آنکه شهرداری‌ها بتوانند درآمدهای خود را به صورت منسجم و البته مطمئن افزایش دهند، تکیه عملی این نهادها بر درآمدهای مردمی است. در ایران، مساعدت‌های مالی دولت، عایدی حاصل از فروش اموال، درآمدهای مربوط به خدمت رسانی توسط موسسه‌های اقماری شهرداری، عوارض، مالیات، فروش اوراق و همچنین پروژه‌های سرمایه‌گذاری مشارکتی جزو منابع اصلی درآمدی در کلان شهرها هستند و بر این اساس، درحالی که منابع مالی مبتنی بر فناوری همچون درآمدهای مربوط به حوزه شهروند الکترونیک، هنوز به طور فراگیر در ایران مرسوم نشده است، این منابع در بسیاری از کشورهای دنیا به عنوان یک مرجع تامین بودجه قابل اطمینان برای مدیریت شهری مطرح است؛ ضمن اینکه استفاده از بسترهای فناورانه تا حد زیادی به ایجاد شفافیت هم کمک خواهد کرد.

معاون اداره کل درآمدهای عمومی شهرداری مشهد با تاکید بر ضرورت ایجاد شفافیت درگردش‌های مالی شهرداری‌ها می‌گوید: هر منبع درآمدی پایدار بر مبنای عوایدی است که مردم تامین کننده محوری آن هستند و به همین دلیل، یکی از موضوعات تامل برانگیز، ایجاد شفافیت در درآمدهای دریافتی و نحوه هزینه کرد آن در شهر است، البته شفافیت در مدیریت شهری و آگاهی بخشی به شهروندان، نیازمند طی کردن فرایندی دقیق و بلند مدت است و بخش‌های مختلفی ازقبیل آموزش شهروندی، هوشمندسازی خدمات، ساده سازی فرایندهای درآمدی و حتی مدیریت هزینه در شهر را شامل می‌شود اما به هر ترتیب، اگر مدیریت شهری به اجرای کامل شفافیت در همه امور و به خصوص منابع درآمدی و هزینه‌ای خود موفق شود، شهروندان می‌توانند به روشنی آگاه شوند که اداره شهر چه هزینه‌هایی دارد و پرداختی‌های آن‌ها به شهرداری چه خدماتی را در پی خواهد داشت و درنتیجه با رضایت بیشتر، مشارکت بیشتری در مسیر توسعه شهر خود خواهند کرد. اگر این شرایط در تحقق درآمدها مدنظر قرار گیرد، می‌توان به تحقق آرمان شهر عدالت محور امیدوار بود و آبادانی شهر در سایه افزایش رضایت شهروندان و با مشارکت مردم در تحقق درآمدهای شهری، میسر خواهد شد.

توجه شورای شهر به تثبیت رشد درآمدهای پایدار

بودجه سال ۱۴۰۱ مشهدالرضا با سقف بیش از ۲۶ هزار میلیارد تومانی خود، درمقایسه با بودجه سال گذشته بیش از ۴۰ درصد رشد داشته است که اگرچه مؤید فراهم بودن توانگری مؤثر برای مدیریت شهری در سال جاری است، همچنان کمتر از نیمی از این میزان توانگری، مربوط به منابع درآمدی پایدار است.

با این تفاصیل، طبق گفته‌های حسین حسامی، رئیس کمیسیون تلفیق شورای اسلامی شهر مشهد، در حاشیه سی امین جلسه این کمیسیون که با حضور شهردار و معاونان و مدیران مجموعه شهرداری برگزار شده بود، سهم درآمدهای پایدار از بودجه مشهد با رشد ۶ درصدی، به بیش از ۴۳ درصد رسیده است که در همین مصداق خاص به معنای این است که منابع پایدار و دانش بنیان، حدود هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بیشتر از سال گذشته برای مشهد درآمد ایجاد کرده‌اند.

با وجود اینکه هر اقدامی درباره کمک به پایدارسازی منابع مالی و زیرساختی، نیازمند تعریف اهداف کلان و برنامه ریزی‌های اجرایی دقیق است تا ضمن جلوگیری از انحراف در اقدامات، بتوان میزان موفقیت کلی را به صورت گام به گام سنجش و رصد کرد، اظهارات صریح حسامی درباره توجه شورای ششم به تثبیت رشد صعودی درآمدهای پایدار و کمک به توسعه متوازن و منطقی شهر، نوید بخش فرارسیدن روزهایی است که در آن، دیگر منابع جاری، فرهنگی و عمرانی مشهدالرضا منوط به صدور پروانه و تراکم ساختمانی وابسته نیست و به معنای واقعی، مجاوران امام رضا^(ع) با عوارض و مالیات‌های هدفمند و البته هوشمند خود، تامین کننده پیشرفت و توسعه مشهد هستند تا رفاه زائرانی که در مناسبت‌های مختلف به زیارت امام رئوف^(ع) مشرف می‌شوند، بیش از آنکه وابسته به صرف بودجه‌های اضطراری و ناپایدار باشد، به طور پیوسته از محل منابع درآمدی پایدار، هوشمند و شفاف تامین شود.

سهم کمک‌های دولتی در تأمین مالی شهرهای جهان

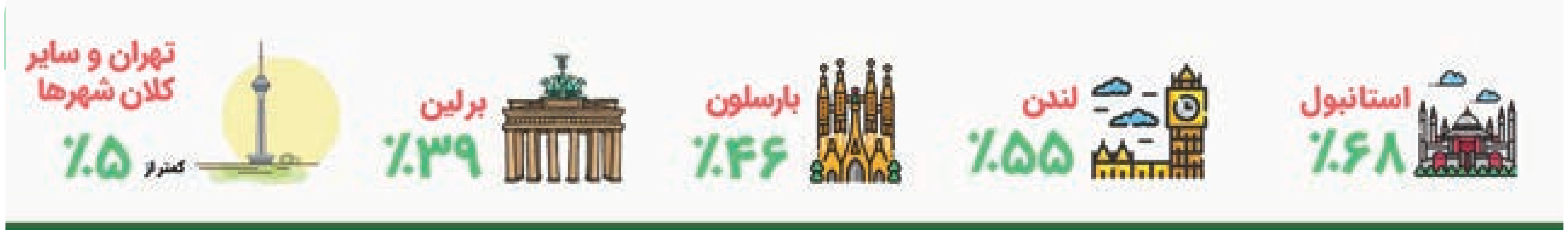

خوش خبری برای کارگران دولتی

ملیحه فلاح| در ادامه مصوبه افزایش دستمزد سال ۱۴۰۱ شورای عالی، هیئت دولت تصمیم جدیدی گرفت. دیروز هیئت دولت پذیرفت که دستمزد کارگران شاغل در دستگاه دولتی به همان اندازه که در مصوبه افزایش مزد شورای عالی کار تعیین شد، افزایش یابد. پیش از این شورای عالی کار برای کارگران حداقل بگیر، افزایش ۵۷ درصدی و برای کارگران سایر سطوح، افزایش ۳۸ درصدی حداقل مزد را تعیین کرده بود، اما هیئت دولت به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه، این مصوبه را در مورد کارگران شاغل در دستگاه‌های دولتی تغییر داد. براساس این اقدام دولت، در دو ماه گذشته دستمزد کارگران حداقل بگیر به اندازه ۵۷ درصد افزایش یافته، اما در مقابل دستمزد کارگران سایر سطوح به میزان ۱۰ درصد زیاد شده است. این اقدام دولت، بیش از ۳ هزار فقره شکایت در دیوان عدالت اداری را در پی داشت. بر پایه تصمیم دیروز هیئت دولت، افزایش ۱۰ درصدی حداقل دستمزد کارگران سایر سطوح، لغو شده است و بر این اساس قرار است دستمزد این کارگران به همان اندازه ۳۸ درصد افزایش یابد. تشکل‌های کارگری می‌گویند انتظار می‌رود که دولت بابت دو ماه گذشته، مابه التفاوت مربوط به افزایش ۳۸ درصدی دستمزد کارگران سایر سطوح را پرداخت کند؛ البته همچنان امیدواریم که این افزایش حقوق درمقابل کنترل تورم انجام گیرد، وگرنه این خوش خبری‌ها، کوتاه مدت خواهد بود و احتمالا پیامدهای منفی اقتصادی را نیز درپی خواهد داشت.

رئیس جمهور: درخواست بازنشستگان پیگیری شود

نگار هاشمیان| «درپی درخواست‌های گروه‌هایی از بازنشستگان محترم درخصوص وضعیت دریافتی خود در سال جاری از رئیس جمهور، آیت ا... رئیسی به معاون اول دستور داد موضوع را با حضور نمایندگان بازنشستگان و سازمان تامین اجتماعی، بررسی و پیشنهادات حمایتی خود را ارائه کنند.» این توئیتی است که علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت، شنبه شب با انتشار آن از دستور مهم رئیس جمهور به معاون اول خود درباره حقوق بازنشستگان خبر داد. آن طور که پیداست، پیگیری‌های نمایندگان بازنشستگان تامین اجتماعی و اعتراض‌های مسالمت آمیز آن‌ها درپی افزایش ۱۰ درصدی حقوق و دستمزد سایر سطوح این سازمان تا اینجای کار موثر بوده است.

ماجرا از این قرار بود که ابتدای هفته گذشته وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در یک جمع بندی کلی، میزان دریافتی حداقل بگیران تامین اجتماعی را ۵۷ درصد و میزان دریافتی بازنشستگان سایر سطوح این سازمان را ۱۰ درصد اعلام کرد، البته برای آن دسته از افرادی که حقوقشان زیر ۱۰ میلیون تومان است، یک مبلغ کمک معیشتی ۶۵۰ هزار تومانی نیز درنظر گرفته شد اما سایر سطوح که حقوقشان بیش از ۱۰ میلیون تومان است، فقط ۱۰ درصد به مبلغ دستمزدشان اضافه خواهد شد. این تصمیم، جرقه اعتراض بازنشستگان را روشن کرد. چرا؟ اول اینکه افزایش ۱۰ درصدی حقوق از میزان تورم سالانه کشور کمتر است. ازسوی دیگر، پیشنهاد شورای عالی کار و سازمان تامین اجتماعی برای افزایش حقوق سایر سطوح بازنشسته تامین اجتماعی ۳۸ درصد بود که معمولا هرسال همین اعداد پیشنهادی تایید می‌شود، اما امسال هیئت دولت اقدام به کاهش ۲۸ درصدی آن کرد. همچنین آن بخش از بازنشستگان که حقوق بیشتری دریافت می‌کنند، می‌گویند که در زمان اشتغال، حق بیمه بیشتری پرداخت کرده‌اند و دولت نباید آن را نادیده بگیرد. به هرحال باید منتظر بمانیم تا ببینیم معاون اول رئیس جمهور برای اقناع بازنشستگان چه خواهد کرد.

پیش‌بینی

احمد اشتیاقی، کارشناس بازار سرمایه: شاخص کل بورس در روزهای آینده نمی‌تواند روند افزایشی به خود بگیرد و احتمالا شاهد معاملات رو به پایین باشیم.

قیمت انواع خودرو در بازار مشهد

قیمت‌ها به تومان است

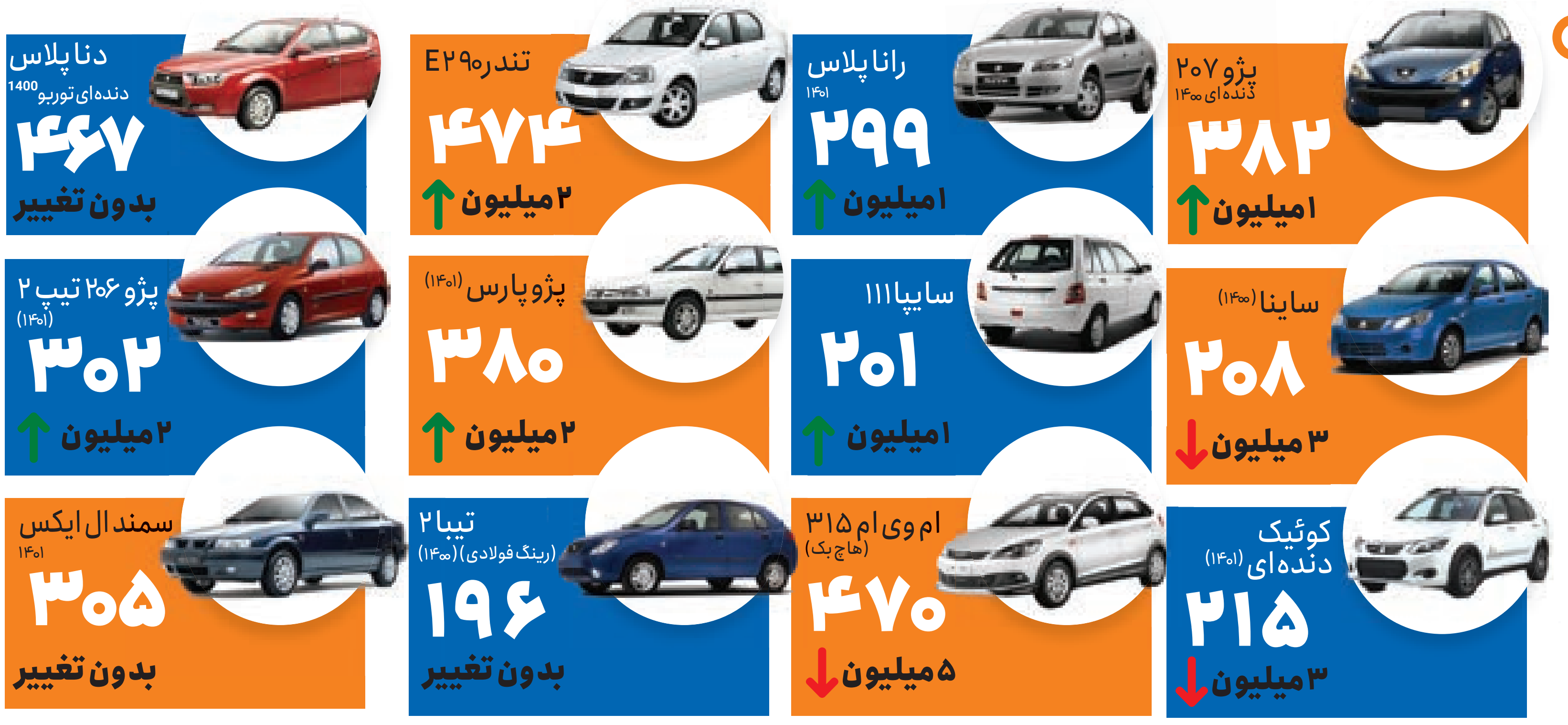

تغییر قیمت خودرو در یک هفته گذشته

تولید دانش‌بنیان اشتغال‌آفرین

مهدی مدنی بجستانی
رئیس انجمن شرکت‌های دانش‌بنیان خراسان رضوی

ماهیت تولید، مقدس و شایسته ستایش است اما آن بخش از تولید، توان ایجاد اشتغال پایدار و توسعه را دارد که بر دانش و نوآوری تکیه کند. از این منظر نام گذاری سال به نام «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال آفرین»، بر این ضرورت تاکید می‌کند.

اخبار روز

کاهش آلایندگی صنایع خراسان رضوی

روابط عمومی صمت| امیررضا رجبی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، هم زمان با هفته محیط زیست از روند کاهشی آلایندگی در واحدهای صنعتی استان خبر داد.

تشکیل اتاق فکر برای گرانی مسکن

ایرنا| نایب رئیس اول اتحادیه مشاورین املاک مشهد گفت: کلونی هایی در برخی مناطق مشهد شکل گرفته است که برخی مشاوران املاک اتاق فکر تشکیل می‌دهند و با هم قیمت مسکن را افزایش یا کاهش می‌دهند؛ مثلا این اتفاق در منطقه‌ای مانند شهرک غرب رخ داده و دادگستری نیز پیگیر این موضوع شده است. سیدعلیرضا علویان افزود: وضعیت قیمت مسکن نیز باید مانند خودرو سامان یابد؛ یعنی همان طور که برای اطلاع از قیمت خودرو وارد تارنمایی شده، از قیمت انواع خودرو باخبر می‌شوید و در معامله آن خریدار و فروشنده ضرر نمی‌کنند، در حوزه مسکن نیز باید نرم افزاری طراحی شود که قیمت انواع مسکن در مناطق مختلف را تعیین کند و افراد، دیگر نتوانند به صورت انفرادی بر قیمت‌های بازار اثر بگذارند.

صدور مجوز برای برداشت یارانه خرداد

برنا| سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها از قابلیت برداشت مبالغ یارانه مرحله ۱۳۶ مربوط به خرداد ۱۴۰۱ که در ماه گذشته و هم زمان با مرحله ۱۳۵ به حساب یارانه بگیران واریز شده بود، خبر داد. احمد امیرآبادی فراهانی، عضو هیئت رئیسه مجلس، هم گفت: زیرساخت‌های بانک مرکزی برای ارائه خدمات کارت الکترونیکی به عنوان کالابرگ فراهم نیست. فعلا پرداخت یارانه نقدی ادامه پیدا می‌کند. احتمالا بعد از شهریور، تکلیف این موضوع روشن می‌شود.

جریمه ۵۰ میلیون تومانی دلال آرد دولتی

ایرنا| رئیس اداره تعزیرات حکومتی شهرستان طرقبه شاندیز گفت: فردی که در طرقبه، آرد دولتی را از نانوایان می‌خرید و آن را به قیمت آزاد می‌فروخت، به جریمه ۵۰۰ میلیون ریالی محکوم شد. امید جلیلی افزود: این فرد که آرد را از نانوایی‌های مشهد می‌خرید، با هوشیاری پاسگاه حصار گلستان، شناسایی و دستگیر شد.

اعلام قیمت مصوب قند و شکر

ایرنا| قاسمعلی حسنی، دبیر کل اتحادیه بنکداران مواد غذایی کشور، گفت: براساس ابلاغ وزارت جهاد کشاورزی، قیمت هر کیلوگرم قند برای مصرف کنندگان ۲۷ هزار و ۱۰۰ تومان و نرخ هر کیلوگرم شکر برای مصرف کنندگان ۲۳ هزار و ۲۳۰ تومان تعیین شد.

رشد ۱۴ هزار و ۸۱ واحدی شاخص بورس

خبرگزاری دانشجو| بورس اوراق بهادار تهران، دیروز با افزایش ۱۴ هزار و ۸۱ واحدی به رقم یک میلیون و ۵۳۲ هزار و ۳۷۱ واحد رسید.

نبض بازار

سکه تمام بهار آزادی طرح جدید	۱۶ میلیون و ۳۶۶ هزار تومان
سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم	۱۵ میلیون و ۸۴۶ هزار تومان
نیم سکه بهار آزادی	۹ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان
رب سکه	۶ میلیون و ۵۰ هزار تومان
سکه گرمی	۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان
هرگرم طلای عیار ۱۸	یک میلیون و ۵۰۸ هزار تومان

عده ای از معامله گران با توجه به رشد قیمت دلار در انتظار افزایش قیمت سکه در بازار هستند اما عده ای دیگر معتقدند که سکه نیاز به اصلاح قیمت دارد.